

כמאן, בר' יוסי. שמתיר לעשות מלאכה לצורך דבר האבד, ללא שינוי.

ומבואר שבכך פליג רבי יוסי עם רבי יהודה.

שנינו במתניתין. **כבשין שהוא יכול לאכלן במועד, כובשין.**

בנהר **בדיתא** היה מקום הנקרא **לבאי**, שצדו בו הרבה **כוורי** דגים. ועשו זאת על ידי שהטו את מי הנהר, ונשארו הדגים.

אזיל כולי עלמא במועד, צוד, צדו ואיתי כורא.

שרא להו **רבא לממלח מינייהו** ולהכינם בכך לאחר המועד, שבמליחתם המרובה אי אפשר לאכלם כעת.

אמר ליה אביי: והא תנן במתניתין כי רק כבשין שהוא יכול לאכול מהן במועד, כובשין. והרי את הדגים הכבושים האלו אי אפשר לאכול במועד!

אמר ליה רבא לאביי: הני דגים, כיון דמעיקרא אדעתא דאכילה איתניהו (225),

רב פפא אמר: כאן, מתניתין, מדברת קודם גזירה. כאן, במסכת מעשר שני, שאסר יוחנן כהן גדול, מדובר לאחר גזירה.

רב אשי אמר: הא דאסרו, היינו כשיטת רבי יהודה [לקמן יב א] הסובר שאף במלאכת דבר האבד צריך שינוי.

ואילו **הא במתניתין דידן התיירו, כשיטת רבי יוסי, דפליג עליה לקמן, וסבר אין צריך שינוי בדבר האבד.**

ומצינו שכך הוא ביאור פלוגתייהו לקמן, האם אף בדבר האבד צריך שינוי: **דאמר רבי יצחק בר אבדימי, מאן תנא, כפי איזה תנא נשנית הברייא המצריכה שינוי במועד במלאכת דבר האבד? על כרחך לפי התנא הסובר דלא כרבי יוסי, כי לפי רבי יוסי אין צריך לשנות!** (224)

אמר רבינא, כמאן מדלינן האידינא קביותא דדשא בחולא דמועדא. על דעת מי מהתנאים סומכים אנו בזה שמחזירים ומגביהים את המשקוף שיצא ממקומו, בחול המועד.

אם כן, לשם מה הוצרכנו להעמיד בדבר האבד, והלא מפורש לקמן [יב ב], שלרבי יוסי, מותר לעשות מלאכה כדי להשתכר לצורך אכילה, בלא שינוי.

225. בפשוטו משמע מלשון זה, שאילו היו נוטלים שלא לצורך המועד, היה אסור להם למלחם בדיעבד, ורק מפני שתחילת לקיחתם היתה לצורך אכילה במועד, הותר להם למלוח כדי שלא יפסדו. ובהערה 1 הבאנו דעת הריטב"א והמגן אברהם, שאסרו ההנאה ממלאכת חול המועד כשנעשית שלא לצורך

בזה. אבל בתוספות הרא"ש כאן פירש, שאסרו משום מראית העין, שהשומעים קול הפטיש יסברו שעושים מלאכה שלא לצורך דבר האבד.

224. עלה בדינו לפי המסקנא, שסיבת האיסור איננה מפני השמעת הקול, אלא משום עצם המלאכה, שהיא נצרכת ליעשות בשינוי, לרבי יהודה. ואם כן צריך לומר לכאורה, שדברי רש"י והרא"ש הנ"ל אינם אלא לפי הסלקא דעתך. ועיין קרן אורה.

עוד יש לעיין, לפי מה שכתב הר"ן הנ"ל, שהיו עושים מלאכתם כדי שיהיה להם לאכול,